V soboto 5. decembra zvečer: Velika prireditev v Pte. Luis Sáenz Peña 242

SEMANARIO YUGOESLAVO

APARECE LOS SABADOS
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"
SEMANARIO YUGOESLAVO

Leto IV. BUENOS AIRES, 28. NOVEMBRA 1936 Štev. 154

NAROČNINA: Za vso Ameriko za celo leto $ arg. 5.—, za pol leta 2.50. - Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.
LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Izdaja ga Konsorcij Novega lista
POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs

1918 1. decembra 1936

V torek, 1. decembra, obhajamo 18. obletnico znamenitega dogodka, ko so se Srbi,, Hrvati in Slovenci, po stoletnih bojih in suženjstvu, združili v skupni narodni državi ter postavili s tem temelje za svoj čim lepši kulturni, gospodarski in socialni razvoj.

Danes z zadoščenjem in z vedno bolj utemeljenim zaupanjem lahko gledamo v to našo mlado državo, kaj ti mnoga znamenja kažejo, da se, iz početnih težav vseh vrst, razvija v lepšo in sigurno bodočnost.

V notranjem političnem položaju se opaža mnogo obetajoče postopno pomirjenje duhov in iz dobro poučenih krogov so že prodrle v svetovni tisk vesti, da ni več daleč čas, ko bo prišlo do sporazuma med sedanjo vlado in voditeljem hrvatskega naroda dr. Mačkom ter se bo s tem rešilo eno izmed najbolj važnih notranjih vprašanj naše domovine. . .

V gospodarskem življenju Jugoslavije je nastopilo znatno izboljšanje. Zaposlenost je danes v mnogih banovinah večja, nego je bila v dobi pred krizo, končna povoljna likvidacija kmečkih dolgov, ki so zavirali sleherni lepši gospodarski razvoj države, je danes že gotovo stvar in z ustanavljanjem zdravih domačih industrijskih podjetij se ustroj jugoslovanskega gospodarstva uvaja v modernejše oblike.

Izjave raznih vladnih mož kažejo, da se pri tem ne pozablja važnost socialnih vprašanj, katerih rešitev postaja v vseh državah sveta bolj in bolj nujna. Zgled, ki nam ga dajejo Združene države Severne Amerike, dokazuje, da je mogoče postopoma rešiti ta vprašanja tudi brez hudih notranjih pretresljajev; tem lažje se bodo rešila pri nas, kjer je gospodarstvo vse manj zveriženo nego v veliki zvednati republiki.

Prilike v naši državi se torej v mnogem zadovoljivo razvijajo in zato ni čudno, če se je močno okrepil tudi ugled, ki ga Jugoslavija uživa v mednarodni evropski politiki.

Vse to smo imeli v mislih, ko smo uvodoma dejali, da smemo letos z zadoščenjem proslavljati .obletnico našega narodnega zedinjenja.

In naše zadoščenje sme biti še večje, ker kažejo mnoga dejstva, da je tudi marsikateri naš izseljenec začel gledati na Jugoslavijo z drugačnim očesom, nego je gledal pred leti ko so ga nekaterniki .prepričevali, da je Jugoslavija dežela, na katero slovenske izseljence, in še posebno primorske .izseljence, .prav nič ne veže. Dogodki zadnjega časa (in v prvi vrsti usoda, ki je doletela Abesinijo), so vsakega pametnega slovenskega izseljenca .prepričali, .da nas je Slovencev prepičlo število, da bi mogli tvoriti samostojno državo, ko imamo na zapadu zemlje lačnega soseda, ki je itak ugrabil že četrtino slovenskega naroda in bi se mu gotovo že večji pohlep vzbudil po lepši in rodovitnejši Krajinski in Štajerski, če bi ju branilo samo prebivalstvo, ki bi štelo vsega komaj poldrug milijon duš.

Samo v skupni narodni državi so dani Slovencem, Hrvatom in Srbom najbolj ugodni pogoji za njihov obstanek in razvoj in samo če bo ta naša narodna država močna in zedinjena, smemo pričakovati, da se bodo v njenih, "od Boga ji danih mejah združili vsi bratje našega milega jezika" — kakor je tedanji regent in poznejši kralj Aleksander-Zedinitelj brzojavil, baš pred osemnajstimi leti, takratni narodni vladi

VSTAŠI OBSTRELJUJEJO BARCELONO

Nevarni dogodki na Sredozemskem morju, kjer se v španskih vodah zbirajo vojne ladje raznih držav - Položaj na bojiščih neizpremenjen

Z nezmanjšano srditostjo se bijejo ljuti boji v madridskih predmestjih, kjer vladne čete z nepričakovano žilavostjo kljubujejo naskokom revolucionarne vojske. Letala, tanki in težka artilerija posegajo v bitke, ki niso doslej prinesle še nobene odločitve. — Vstaši sistematski bombardirajo Madrid in so povzročili že veliko žrtev med civilnim prebivalstvom ter mnogo škode mestu samemu. Več ko 500.000 prebivalcev — žensk, otrok in starčkov — je že zapustilo Madrid na zahtevo poveljnika madridske posadke gen. Miaje, kateri računa — očividno —, da bodo boji še dolgo trajali in da bodo hudi.

Revolucionarcem se je posrečilo zasesti nekatera poslopja v "Univerzitetnem mestu", okupirati ruševine jetnišnice "Modelo", vojašnico "de la Montana" ter nekatere druge objekte v predmestjih, prodiranje pa je počasno, ker brani ljudska vojska vsako hišo in prehaja pogostoma tudi v protinapade; pri tem se poslužuje velikih tankov, ki jih je baje prejela iz Rusije. Pa tudi z drugim modernim orožjem in z municijo je bogato založena, kakor poročajo iz raznih virov in kakor dokazujejo tudi dogodki sami.

Sploh je pokazala ljudska vojska v tem tednu izredno živahnost tudi na drugih frontah. — Tako je na pr. 4.000 mož, pod vodstvom generala Pozasa, prodrlo od Alcazarja de San Juan do Talavere de la Reina z namenom, da obkolijo vstaško vojsko, ki naskakuje Madrid, ter ji odrežejo zvezo z zaledjem. Uporniki so pravočasno zapazili pretečo nevarnost in vnela se je bitka, v kateri je padlo baje več tisoč mož. Vladne čete so se morale spet umakniti proti vzhodu. V preteklih dneh je vladno letalstvo obstreljevalo celo vrsto uporniških letališč.

To večjo odpornost in živahnejšo napadalnost ljudske milice pripisujejo vstaši velikim dobavam orožja in municije, ki jih je v zadnjih tednih izvršila sovjetska vlada preko Barcelone in drugih pristanišč, ki so v rokah republikanskih oblasti. Zato ni čudno, če se je revolucionarno poveljništvo prepričalo, da mora najprej vladni vojski odrezati dobave, če hoče, da bo obleganje Madrida imelo večje in hitrejše uspehe.

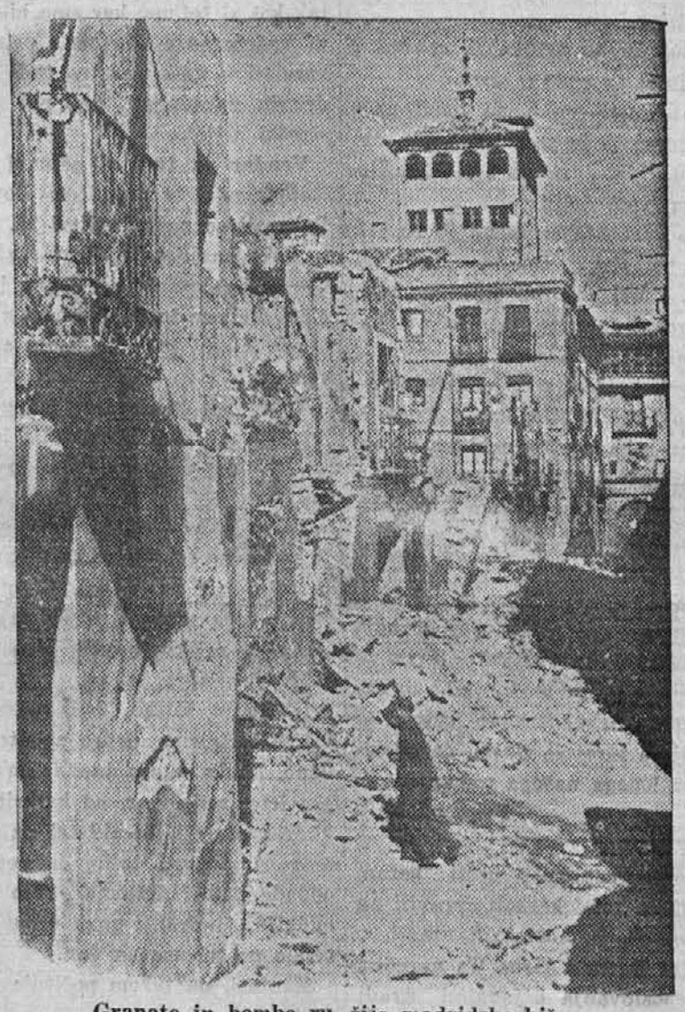

Granate in bombe ru šijo madridske hiše

In je torej vlada v Burgosu sporočila v London, Pariz, New York ter drugim prizadetim državam, da je sklenila preprečiti 'sramotni promet z vojnim materialom", ki se vrši v Barceloni; odločila da se je blokirati pristanišče ter celo uničiti, če bi bilo potrebno, vse pristaniške naprave. Pozvala je tuje vlade, naj odpokličejo vse svoje ladje in svoje državljane, ki žive v glavnem mestu Katalonije, ter je še opozorila, da bo dala potopiti vsak parnik, ki ga bodo zasačili, da vozi vojni material za ljudsko vojsko.

V soboto so uporniške križarke začele obstreljevati barcelonsko pristanišče in tudi letala so izvršila več napadov. General Franco je imel silo tudi zato, ker je šel glas, da se bliža španskim obalam trideset španskih in ruskih ladij, natovorjenih z letali, tanki, topovi in municijo.

Vstaške vojne ladje so že prej nekoliko krat ustavile več ruskih ladij na Sredozemskem morju ter jih pregledale, v četrtek pa je prišla celo vest, da so uporniki celo streljali na neko rusko ladjo ter jo poškodovali.

Poročajo, da je moskovska vlada ukazala 35 vojnim ladjam ki so se nahajale v Črnem morju, naj s polno paro odplovejo v španske vode, da bodo tam ščitile ruske trgovinske ladje..

V barcelonskem pristanišču, kjer je moral gen. Franco — na odločno zahtevo Anglije in Francije — določiti posebno "nevtralno cono", katere revolucionarci ne bodo smeli obstreljevati, se že nahaja več angleških in francoskih vojnih ladij in ob španskih obalah krožijo baje tudi številni italijanski in nemški podmorniki.

Vladna križarka "Cervantes" je v ponedeljek, ko se je nahajala pred pristaniščem v Cartageni, dobila v svoj bok torpedo, ki jo je resno poškodoval. Vlada v Valenciji trdi, da je napad izvršil nemški podmornik ter se je zato tudi pritožila v Ženevi, Londonu in Parizu. Nemci to obdolžitev sicer zavračajo, vendar pa je po mnenju izvedencev več ko jasno, da Franco ne bo mogel izvesti blokade barcelonskega pristanišča, če mu Nemci ali Italijani, oziroma oboji, ne pomorejo. V Rimu in Berlinu so pripravljeni nuditi mu tudi v tem pogledu svojo pomoč, če mu je doslej še niso Saj je poluradni "Giornale d' Italia" pisal te dni, da sta Nemčija in Italija zatrdno odločeni preprečiti vpostavitev sovjetskega režima v Španiji, in sicer za vsako ceno — "tudi če bi bilo treba v to svrho zapreti pot ruskim ladjam"...

Položaj se bolj in bolj zamotava in hude stvari lahko še nastanejo, če se začnejo v španskih vodah križati vojne ladje raznih evropskih držav, ki imajo nasprotujoče si interese.

V evropskih diplomatičnih krogih zagotavljajo, da od zaključka svetovne vojne dalje položaj v Evropi še ni bil tako "delikaten", kakor je sedaj.

Nemško - japonski protikomunistični dogovor

Zastopniki Nemčije in Japonske so v sredo podpisali v Berlinu poseben dogovor o pobijanju komunizma. Obe državi se obvezujeta, da se bosta medsebojno obveščali o mednarodnih komunističnih akcijah ter se bosta skupno bojevali proti komunistični nevarnosti. K dogovoru lahko pristopijo še druge države.

Protikomunistična zveza, ki sta jo sklenili Japonska in Nemčija, je dala povod za mnoga ugibanja. Nekateri vidijo v njej početke protisovetskega bloka, katerega si Hitler prizadeva ustanoviti, drugi pa trdijo, da je dogovoru dodan še tajen protokol, v katerem sta se Japonska in Nemčija domenili za skupen imperialistični napad proti Rusiji.

Vsesovjetski kongres

V Moskvi se je sestal vsesovjetski kongres, ki razpravlja o novi ustavi, o kateri so svoj čas že podrobneje poročali. Na kongresu je 2.000 zastopnikov iz vseh krajev ZSSR, Stalin je imel velik otvoritveni govor, v katerem je trdil, da pomeni nova ustava važno orožje v boju proti fašizmu, ker je tak šna, da jo bodo mogli tudi drugi narodi vzeti za podlago pri določevanju svoje nove državne uredbe. Razlagal je, da je nova sovjetska ustava edina "resnično demokratična" ustava na svetu ter je zavračal očitke, ki jih je bil posebno Hitler izrekel proti sedanjemu režimu v Rusiji.

Španska državljanska vojna: Oče, hči in sin korakajo v vrstah ljudske milice na fronto

RAZNE VESTI

Negušev zastopnik je protestiral v Ženevi, ker sta Avstrija in Madžarska priznali aneksijo Abesinije s strani Italije. Pravi, da sta s tem prekršili sklep ženevske Zveze, da se zavojevalcu ne sme priznati pravica do dežele, ki jo je nasilno zasedel. Protest je upravičen, ker sta navedeni državi članici Zveze narodov, položaja pa le ne bo nič spremenil. Sedaj bo menda tudi Japonska uradno priznala Italiji pravico do Etiopije.

Težka nesreča se je dogodila v Chicagu, kjer sta trčila dva vlaka: 20 potnikov je bilo ubitih in več ko 100 ranjenih.

Dva tisoč Rusov je baje prispelo v Barcelono, odkoder so krenili takoj proti Madridu, kjer bodo pomagali branit glavno mesto pred vstaši. Iz uporniških virov zatrjujejo, da poveljujejo takozvani "mednarodni legiji" v Madridu sami sovjetski častniki.

Za novega notranjega ministra v Blumovi vladi je bil imenovan Max Dermoy, star 48 let.

35 komunistov bodo sodili v Riu de Janeiro; obdolženi so komunistične propagande. Med njimi je tudi znani levičarski voditelj Luís Carlos Prestes.

Irski fašistični voditelj O'Duffy se je s 40 somišljeniki odpeljal v Španijo; borili se bodo v vrstah generala Franca proti vladnim četam.

Na smrt so obsodili v Rusiji nemškega inženerja Sticklinga in nekatere druge njegove tovariše, ki so bili obdolženi, da so, sporazumno s Trockim, rovarili proti Stalinovi vladi. V Nemčiji je zavladalo veliko razburjenje radi obsodbe in so iz Berlina napovedovali celo, da bo Hitlerjeva vlada prekinila diplomatične odnošaje z ZSSR. Moskovska vlada pa je v sredo ublažila obsodbo za Sticklinga in dva druga obsojenca tako, da bo vsak moral odsedeti 10 let ječe; šest ostalih zarotnikov pa so že ustrelili.

Jugoslovanska vlada je predložila narodni skupščini v ratifikacijo konkordat z Vatikanom, sklenjen v juliju t. l. Konordat bo stopil v veljavo z novim letom.

2 milijona funtov šterlingov je daroval lord Nuffield oxfordski univerzi. (1 funt šterling velja pribl. 17.50 arg. pesov).

Madžarski regent Horthy se mudi v Italiji, kamor je šel obiskat Mussolinija. Baje mu bo načelnik italijanske vlade tudi sam vrnil poset v Budimpešti.

V kratkem odpotuje proti Buenos Airesu novi apost. nuncij mons. Giuseppe Fietta; te dni je bil pri papežu v posebni avdijenci.

Francija je sklenila zgraditi orjaške utrdbe tudi na severni meji, ker se ne more zanašati več toliko na Belgijo, odkar se je bruseljska vlada postavila na stališče, da se ne bo družila z nobeno državo, ki bi jo mogla, na en ali drug način, zaplesti v kakšno vojno.

Angleška vlada se baje peča z mislijo, da bi uvedla splošno vojaško obveznost.

200 000 oseb so dali doslej ustreliti španski revolucionarci — tako vsaj zagotavlja Španska splošna delavska zveza, ki poziva delavce vsega sveta,, naj priskočijo Caballerovi vladi na pomoč.

ARGENTINSKE VESTI

Dr. Saavedra Lamas dobil Nobelovo nagrado za mir

Z velikim zadoščenjem je Argentina sprejela pretekli torek vest, da je bila letošnja Nobelova nagrada za mir podeljena njenemu zunanjemu ministru dr. Saavedri Lamasu, ki je s svojim posredovanjem v chacovski vojni, s svoiim protivojnim paktom in sploh z vsem svojim delom kot vodja argentinske zunanje politike dokazal, da je vnet borec za mir in lepše sožitje med narodi.

Dr. Saavedra Lamas izhaja iz stare argentinske družine. Pred približno 30 leti je začel predavati kot redni profesor na buenosaireški pravni fakulteti in je tekom let zaslovel s svojim znanstvenim delom, vsebovanim tudi v številnih njegovih publikacijah, posebno kot izvedenec v mednarodnih in socialnih vprašanjih. V politiko je posegel leta 1908, ko je bil prvi krat izvoljen v kongres, sedem let kasneje je postal minister za nauk in pravosodje, v sedanji Justovi vladi pa že dolgo vodi zunanje posle argentinske republike. On je prvi človek iz Južne Amerike, ki je prejel Nobelovo nagrado.

Kaj pa so Nobelove nagrade?

Norveški kemik Alfred B. Nobel, po vsem svetu znan kot iznajditelj dinamita, je ob svoji smrti, l. 1896, zapustil 30 milionov norveških kron da se iz njih donosa izplačujejo vsako leto nagrade za najboljša dela na polju fizike, kemije, medicine ali fiziologije ter leposlovja in pa po ena nagrada za človeka, ki je v tistem letu največ naredil za mir med narodi. Nagrade so se začele izplačevati leta 1901 ter obstojajo sedaj v 140.000 norv. kr. (približno 100.000 arg. pesov), v posebni diplomi in kolajni.

Življenje si je hotel vzeti

Izseljenec Anton Rajković, ki je menda tam nekje iz Istre doma, stanujoč v ul. Gral. Paz 2202, se je vrgel v ponedeljek s terase na ulico, da bi si vzel življenje. Pobil se je hudo in v bolnišnici Pirovano si sedaj prizadevajo zdravniki, da bi mu rešili življenje.

Poravnajte naročnino!

V ponedeljek prispe predsednik Roosevelt

V ponedeljek se pripelje v Buenos Aires, na križarki "Indianopolis", predsednik Združenih držav Severne Amerike dr. Franklin T. Roosevelt, ki prihaja semkaj z namenom, da se udeleži vseameriške konference za mir, katera se bo otvorila 1. decembra. Vse je že pripravljeno za sprejem odličnega gosta, ki se pripelje v pristanišče ob 2. popoldne.

Vodja severoameriške delegacije Cordell Hull

Doslej so prispele delegacije skoro vseh držav, ki bodo na konferenci zastopane. Otvoritveno zborovanje bo v torek, ob 6. popoldne, v poslanski zbornici in govorila bosta predsednika gen. Justo in Roosevelt. Argentinski delegaciji bo načeloval dr. Saavedra Lamas, ki bo najbrž izvoljen tudi za predsednika konference. Nadaljnje seje bodo v palači ul. Arenales.

Cepljenje proti kozam

Notranje ministrstvo buenosaireške pokrajine je objavilo dekret, ki določa, da se morajo cepiti proti kozam vsi javni nameščenci, ker se jim sicer ustavijo plače od januarja 1937 dalje;; prav tako bo moral pokazati spričevalo o ponovnem oziroma svežem cepljenju proti kozam vsak, ki bo hotel karkoli opraviti na pokrajinskih in občinskih uradih v pokrajini Buenos Aires. Ta naredba glede poslovanja z javnimi uradi stopi v veljavo že 1. decembra t. l.

Javili smo, že, da veljajo prav takšni predpisi tudi že v glavnem mestu republike in v teritorijih.

Senat razpravlja o komunizmu

Pretekli torek se je začela v senatu razprava o predlogu zakona za zatiranje komunizma. Avtor osnutka senator Sanchez Sorondo je v dolgem govoru razpravljal o komunistični doktrini ter je dokazoval, da je Argentinija primorana braniti se pred komunizmom, ki ga prinašajo v deželo predvsem priseljenci. V četrtek se je razprava nadaljevala, končala pa se bo po vsej priliki z odobritvijo zakonskega osnutka, vsaj s strani senata, v aterem imajo konservativci večino.

V razburjenju je streljal

V Ciudadeli so se v ponedeljek igrali, kakor je že tukaj navada z žogo na ulici. Nesreča je hotela, da je žoga priletela v 35 letnega, Rosaria Giumare, bivšega italijanskega vojaka iz svetovne vojne. To ga je tako razburilo, da se je začel prepirati s fanti. Ker mu pa tudi ti niso ostali dolžni ter so se ga celo dejansko lotili, je mož potegnil iz žepa revolver in pričel proti fantom streljati. Pri tem je ena krogla zadela tam blizu stoječega 3 letnega Carlosa Caua, ki je kmalu nato izdihnil, druga pa je zadela 16 letnega Joseja Comadosija, enega izmed prepirajočih se fantov, katerega so prepeljali v bolnišnico Salaberry. Giumareja je policija prijela in on se izgovarja, da je streljal v zmedenosti, Seveda pride pred sodišče.

V Lujan!

Pridruži se še ti!

Ljubljanski vlak odide ob 7 uri 45 minut iz postaje Pl. Once. Preje je bilo pomotno javljeno, da gre iz podz. postaje, pač pa iz nadzemske postaje (esq. B. Mitre in Pueyrredon). Če bi kdo še ne oskrbel preje vozne karte, jih bo še nekaj rezerviranih za zadnji čas. Imel jih bo na razpolago g. Lakner. Nujno prosimo da se vdeležite vsi skupnega romanja s posebnim vlakom, čeprav bi morda komu bilo ugodneje iti kako drugače. Ob pol 8 uri odidemo iz zbirališča pri vhodu v subt. na postajo v B. Mitre in sedemo v vlak.

Imeli boste tudi priliko, da si za spomin kupite kako slovensko mašno knjižico, malo ali večjo.

Da se bomo mogli med seboj spoznati je primerno, da si vsak preskrbi mali značek, slovensko zastavico, ki se bo lahko kupila med potjo za 10 c.

Kakar bomo skupno zapeli kao pesem bodisi na potu ali v cerkvi, le pogumno in na široko odprite usta, da bo kaj slišati. Peli bomo pesmi iz knjižice.

V Lujanu bo prilika za spoved v spovednici na evang. strani.

Pri prihodu ne bomo imeli naše posebne maše in zato naj vsak sam poskrbi, da prejme sv. Obhajilo, kjer ga bodo delili.

Naša sv. maša se začne ob 10 uri. Govor bo imel g. Doktorič med mašo. Ob 2 uri pop. bo ogled muzeja, ob 5 govor in pete litanije, pri katerih naj bi vsi glasno peli.

Za vsa pojasnila se obračajte na vodstvo in reditelje, kateri bodo imeli na rokavu slovenski trak (belo-modro-rdeče). Držite se vedno v bližini zastav. Imeli bomo štiri: slovensko, jugoslovansko, cerkveno in argentinsko.

Kdor bi ne mogel iti z nami v Lujan zjutraj, naj pride vsaj pozneje za nami in se pridruži. Iz števila že prodanih izkaznic sledi, da bo to naše romanje nekaj izredno lepega. — Potrudi se torej še ti, da, se udeležiš tega lepega našega romanja.

Prip. odbor.

Naša pot

(Poročilo o delovanju "Lipe")

Z zavodom za dečke plovemo v četrto leto življenja. Tri leta so minula dne 25. t. .

Ko sem leta 1927 stopil na ameriška tla, je bil v meni že dozorel načrt glede takšnega zavoda za našo deco; le kako, kje in kdaj ga izvesti: V žepu niti beliča, dolg pa tak, kot je bila dolga vožnja črez morje. Pa sem brž uganil, kaj mi je storiti. Brez da bi se s kom kaj pomenil (torej vedno po načrtu), sem bil priporočen po nadškofiji in nameščen v zupnišču M. B. v La Plati. To je bilo kot nalašč. Treba se je bilo učiti najpoprej španskega jezika v govoru in pisavi, pa vežbati se pri vzgajanju otroške mladeži v šoli in cerkvi. Kmalu je g. župnik našel v meni znatno pomoč; postal sem mu povrh vsega še vodnik krstnih in poročilnih knjig.

Leta so minevala; skoraj šest jih je šlo v večnost, a trdna volja po lastnem zavodu se je z vsak čas večjo silo obujala. Vedel sem, da se malčki naših rojakov morajo zatekati v tuje zavode.

Končno 25. novembra 1933, je naša slovenska kolonija bila obveščena o otvoritvi zavoda, katerega smo imenovali "Lipa', ker hočemo, naj živi v njem duh slovanstva.

Žal, da do danes še ni popolnoma tak kot si želimo, ker smo bili zaradi vzdrževanja zavoda primorani sprejeti v naše varstvo tudi otroke drugih narodnosti, da se dnevni stroški krijejo.

Vendar pa tudi ti gojenci kramljajo z nami v marsičem slovenski. Pokazali so na prireditvi 25. okt. t. l., kako znajo za njihove jezike tako težko slovenščino dobro izgovarjati. Peli so in deklamirali z nami, da se jih ni kar nič ločilo od Slovencev.

Take vaje zahtevajo mnogo potrpežljivosti. Pa dobra volja in prava ljubezen do vzgoje vse premoreta.

Poleg zabav imajo naši gojenci še zadostne telovadbe in gibanja za pravilni telesni razvoj. Obenem uživajo naravni čisti poljski zrak, katerega v velikih mestih otroci tako zelo pogrešajo.

Letošnje šolsko leto so dovršili vsi, brez izjeme, dobro nekateri odlično. Pouka imajo dnevno, črez šolsko leto, sedem ur, od katerih štiri v državni šoli, ostale tri pa v nonotranji domači šoli. Za počitnice odpade pouk državne, zato se pa nadaljuje notranji pouk v naši šoli; vedno po tri ure na dan.

Menimo, da tekom počitnic to zadostuje.

Ob koncu tega poročila izražam željo, da bi naš zavod lepo napredoval, bil vsako leto bolj slovenski in zmerom bolj popoln.

Dne 6. t. m. so nas obiskali naši g. č. g. g. David Doktorič, Jožef Kastelić in Janez Hladnik. Malčki so bili tega častnega obiska zelo veseli in se ga vsaki dan spominjajo. Mi se pa gospodom duhovnikom še enkrat s tega mesta prisrčno zahvalimo za izkazano nam čast.

Zahvaljujemo se, ob zaključka tega spisa, vsem onim, kateri so nam na katerikoli način pomagali ter se jim tudi za v bodoče toplo priporočamo.

Do prihodnjega poročila, ob zaključku prihodnjega šolskega leta, pozdravljeni!

Benedikt Gomišček, voditelj.

Ljudski miličniki za barikadami v Madridu

Prihodnjo soboto: velika proslava ujedinjenja

Kakor smo že javili, se bo vršila prihodnjo soboto, t. j. 5 decembra t. l., in sicer v lepi dvorani ul. P. L. Saenz Pena 242, velika proslava našega največjega narodnega praznika: zedinjenja. Sodeluje cela vrsta društev iz Buenos Airesa in okolice — Spored je pester in bo gotovo vsakega udeleženca v vsem zadovoljil. Proslava prične ob 9. zvečer in po končanem sporedu bo prosta zabava, ki bo trajala do jutra. Dvorana je poldrugo kvadro od trga "Plaza Congreso". Sodelujoča društva vabijo cenj. rojakinje .in .rojake h kar največji udeležbi.

Vstopnina: za moške $ 1.50, ženske pa imajo prost vstop.

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo gremo v Lujan. Po dosedanjih prijavah bo to romanje res nekaj izrednega.

Doma ta dan ni nikake slovenske službe božje.

Ta nedelja je prva adventna nedelja. Doma se praznuje tudi kot izseljeniška nedelja. Po vsej domovini bodo priporočali Bogu potrebe slovenskih izseljencev. Tudi mi se priporočimo Bogu in Mariji, da bi naše potovanje po tujini vodilo v nebeško domovno.

6. dec. god sv. Nikolaja, Miklavževa nedelja. Sv. maša v Saavedri ob pol 11 uri za rajnega Jožeta Hočevar. Ta dan se praznuje spomin glavnega državnega praznika v domovini, praznika zedinjenja. K maši v Saavedro pridejo tudi najvišji zastopniki naše države in je zatorej tembolj važno, da pridete v čim lepšem številu ne le bližnji marveč tudi bolj oddaljeni.

Večernice 6. dec. bodo na Paternalu.

Decembersko Duh. Življenje izide ta teden.

Hladnik Janez.

Tudi tukaj se Španci koljejo

V posredovalnico za delo, ki se nahaja v ulici Lavalle 1214 sta prišla v ponedeljek iskat dela Španca, oba peka po poklicu, 31 letni Nicolas Marugan in Demetrio Vidal Castro, star 24 let. Med tem, ko sta čakala, da prideta na vrsto, sta se pogovarjala to in ono. Na vrsto so prišli konečno tudi španski dogodki. Marugan je zagovarjal Frankovce, pa ga je zato Castro udaril. Tedaj pa ta potegne iz žepa nož in ga tri krat zasadi Castru v telo, da je kmalu na to izdihnil. Marugan je porabil zmedo ter pobegnil v Florido, kjer so ga drugi dan aretirali.

☆ ★ ☆ ★ ☆ ★

PRIPOROČAJTE NOVI LIST

Objave Kr. Poslanstva

Kr poslaništvo poziva nasledne izseljence, da se javijo na gornji naslov:

Jovanović Nikola Vandjev iz Bitolja.

Henrik L Doerti

Avgust Bambič iz Gornjega Bodboršta, občina Mirna peč, srez Novo mesto.

Vladimir D. Podović, kateri je stanoval pred 9 meseci v ul. Alsina 3145 v Bs. Airesu.

Če bi pa kdo od rojakov vedel za naslov zgoraj navedenih, se prosi, da ga sporoči na kr. poslaništvu.

Dalje prosi kr. poslaništvo naše izseljence, da sporočijo, če jim je znano: ako je **Janko Belavić**, roj. 5. sept. 1905 v Tomešnici, srez Karlovac, Savska ban., kateri je umrl 11. apr. 1936 v Quilmesu zapustil kaj imovine in v kateri banki je imel denar vložen.

Če je **Nikola Stojanović**, krojač, roj. v Glavici, srez paraćinski 1883 leta še živ, in če je še živ, kje se nahaja.

Če jim je znano o družini pok. **Nikole Doljanina**, ki je umrl 2. avg. 1903 l.

Dalje se prosijo za podatke o **Pavlu Dudoku**, sinu Pavla in Barbare, roj. Turon, star 50let, vdovec, ki je živel na Dock Sudu, umrl v bolnišnici "Muniz" 31. maja 1935 leta. O **Jozefini Olsen** roj. Perić, hči Josipa in Marije roj. Radić, stara 28 let, nastanjena v Chubutu. Umrla tudi v bolnišnici "Muniz" 1. junija 1935 leta.

Dr. Adolfo Helmann

Bivši zdravnik bolnišnice Alvear, po rodu Ukrajinec

Sprejema od 16. do 18., v nujnih slučajih pa ob katerikoli uri

Av. SAN MARTIN 6059

U. T. 50 — Devoto — 1523

KROJAČNICA Leopold Ušaj

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najbolje postreženi.

GARMENDIA 4947

Bs. Aires - Paternal.

BOŽIČ

NOVO LETO

SV. TRIJE KRALJI

Bližajo se veliki prazniki:

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da prežive te praznike v zadovoljstvu: pošljite jim svoje božično nakazilo, in sicer, kakor doslej, potom zavoda

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Uradne ure: od 8,30 do 19., ob sobotah pa do 12.30.

Umetniška kovačnica

Specializirana v oknicah, metalličnih pročeljih, železnih vratih, vestibulih, ograjah itd. itd. Se priporoča slovenskim izseljencem za vsa v stroko spadajoča naročila.

CUCIT & HUMAR

BOULEVARD BALLESTER 425

Villa Ballester

Expreso „GORIZIA"

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROEL 1476

Višina Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od $ 55 do 120. Hlače fantazija od $ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna. ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

SLOVENCI DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

Izgube izvoznikov zaradi padca lire

Lesni oddelek Zveze industrijcev v Ljubljani se je obrnil pismeno na vse narodne poslance, naj pri finančnem ministru, trgovinskem ministru in Narodni banki skušajo doseči, da bo Narodna banka glede kritja izgub slovenskih izvoznikov v Italiji zaradi devalvacije lire enako postopala kakor z izgubami izvoznikov v Švici in Franciji. Izgube slovenske lesne industrije zaradi devalvacije lire se računajo na blizu 10 milj. Din.

Iz Rusije se je vrnil

Dne 28. septembra se je po dolgih 22 letih vrnil iz rusije 52-letni delavec Simon Kurent, doma iz Trbovelj. V novembru leta 1914 je bil na gališki fronti ujet, nakar so ga poslali v tomsko gubernijo. V prevratnih dneh leta 1918 je krenil preko Rusije do poliske meje, v namenu, da se vrne v domovino, pa so ga ob meji zasačile sovjetske straže in ga poslale nazaj v Moskvo. Od tam so ga poslali v Kijev, odkoder je spet poskušal svojo srečo. To pot mu je posrečilo prekoračiti poljsko mejo in priti v Varšavo, kjer se je javil jugoslovanskemu konzulatu, ki mu je pomagal, da se je vrnil v domovino. Lahko si je misliti, kako začuden je gledal svojega 22-letnega sina Lojzeta, ki je bil ob njegovem odhodu v Rusijo šele par tednov star. Stacejši 24-letni sin France je pri vojakih.

Rimsko grobišče

Ko so delavci ljubljanske mestne plinarne v začetku septembra v Gromarjevi ulici, tik ob križišču Tržaške ceste, kopali neki jarek za plinko, električno in vodno napeljavo, so našli tri sarkofage iz rimske dobe. Eden izmed sarkofagov je eden največjih kar so jih dosedaj izkopali v Sloveniji. Najdeni sarkofagi so bili preneseni v Srednjo tehnično šolo, kjer so jih očistili in razstavili, da si jih javnost lahko ogleda.

Štiridesetletnica Narodnega doma

Pretekli mesec je Narodni dom v Ljubljani praznoval štiridesetletnico svojega obstoja. Slovesna otvoritev tega doma je bila namreč dne 11. oktobra 1896 leta.

Nova Slovenska Gostilna
"Gruta de Postumia"
Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika
Ivan Gašperšič
in
Ludvik Dekleva
AV. FOREST 621 — CHACARITA.

Slovenski rudarji v domovini

Na 14 dnevni dopust je prišlo 30 slovenskih rudarjev, ki delajo v Franciji. Pripeljali so se z velikim avtobusom. Podjetje, za katero delajo, jim je dopust plačalo. Nekateri so pripeljali s seboj tudi žene. Vožnje iz Francije skozi Nemčijo in Avstrijo je trajala dva dni. Večina rudarjev je doma iz Trbovelj in Zagorja.

Nova opera

V ljubljanskem opernem gledališču se je nedavno vršila prva vprizoritev opere "Matija Gubec," za katero je spisal glasbo in besedilo skladatelj Risto Savin že pred 13 leti. Matija Gubec, kakor znano, je vodil kmečki punt, zakar je plačal s svojim življenjem. Usmrčen je bil na javnem trgu v Zagrebu, kjer je bil z razbeljeno železno krono "kronan" kmečkim kraljem. — Druga večja glasbena dela Risto Savina sta operi "Lepa Vida" in Gosposvetski zvon" in mimična igra "Plesna legenda."

Delavske zbornice dobili komisarja

Pred kratkim je minister za socialno politiko imenoval komisarja v zagrebško Delavsko zbornico, sedaj pa je minister imenoval tudi za ljubljansko Delavsko zbornico komisarja, banskega svetnika dr. Lovra Bogataja. Hkrati je odredil tudi preiskavo vsega poslovanja Delavske zbornice in imenoval revizijsko komisijo.

Otvoritev nove šole v Dobu

V Dobu pri Domžalah se je nedavno vršila velika slavnost; vršila se je otvoritev nove šole obenem pa se je proslavilo 150 letnico, odkar obstoji šola v Dobu.

Gospodarsko podporno društvo Slovencev
v Villi Devoto
VABI
cenjeno občinstvo na
PRIREDITEV
ki se bo vršila v NEDELJO, 6. DECEMBRA 1936 na društvenem zemljišču ul. SIMBRON 5148, od 4. pop. dalje
Spored:
1. Otvoritev — godba
2. Deklamacije
3. Milčinski: "VRAŽE", otroška veseloigra v treh dejanjih
4. Med navedenimi točkami sporeda bosta pela moški in mešan zbor

Po sporedu:
PROSTA ZABAVA S PLESOM

Angel VELYANOVSKY
UVOZ ZASTOPSTVA IZVOZ
Edini uvoznik jugoslovanskih sušenih gob in semen za Argentinijo in Uruguay
25 de Mayo 726 Buenos Aires
U. T. 31-Retiro 3315

Moderno zdravilišče
Talcahuano 1060 Buenos Aires
V VSAKEM SLUČAJU
Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIĆ
Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah.
Izvršujemo tudi operacije
Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

VESTI S PRIMORSKEGA

Utrjevalna dela okoli Snežnika

Na Milanju, 1100 m visokem vrhu ležečem zapadno od Snežnika, točno nad pivško vasjo Šembijami, že več let neprenehoma gradijo obsežne utrdbe. Tu je vsepolno rovov in raznih obrambnih naprav, vse prelukljano, vse zabetonirano, kamufliran, in dobro zastraženo. Lansko leto po pričetku vojnih operacij v Abesiniji, so nenadoma prekinili z vsemi utrjevalnimi deli v tem obmejnem pasu. Ker so tvrdke, ki jim je bila gradnja poverjena razprodajale ves material bi bilo sklepati, da so v tem predelu zaključili z utrjevanjem. Z nastopom letošnjega poletja pa je ponovno prišlo v snežniški gozd več sto delavcev — Italitanov, ki so jih zaposlili pri utrjevalnih napravah. Bili so ves čas popolnoma izolirani od ostalih delavcev, domačinov in Italijanov, zaposlenih pri drugih delih v gazdu. — Delavci v utrdbah so bili vse poletje zaposleni pri gradnji treh obsežnih kavern in nekaterih manjših na Milanju. V zadnjem času so ta dela pospešili, najbrže radi bližajoče se zime. In tudi letos, kot prejšnja leta, so tu porabili ogromne količine gradbenega in drugega potrebnega materiala. Računa se, da so samo cementa napeljali okrog 50 vagonov. Dostop v bližino utrjevalnega okoliša je vsakomur strogo zabranjeno. Potreben material dovažajo s postaj s kamjoni in ga odložo na gotovem mestu izven utrjevalnega okoliša, od koder ga potem delavci iz utrdb prepeljajo dalje. V ta namen so si izposodili več konj pri kmetih po pivških vaseh. Kot odškodnino, oziroma izposojevalnino za konje, plačujejo kmetom razmeroma visoke cneske. Istočasno nekako, ko so pričeli letos z nadaljevanjem utrjevalnih del, pa je prišel v Il. Bistrico neki general, ki se je tamkaj stalno nastanil. Sklepa se, da je bil poslan radi nadziranja utrdb, ki so v delu, in onih, ki so že izvršene.

V zadnjem času so pričeli s kopanjem pri izviru Bistrice. Sicer je tu zaposlenih le malo delavcev, vendar je dejstvo, da kopljejo v neposredni bližini naselja vzbudilo pri ljudeh razne komentarje. Domačini se namreč boje, da je to kopanje namenjeno utrjevanju, ki bi tako segalo skoro v trg in Il Bistrico, kakor se je to zgodilo že drugod, na primer v Idriji in Št. Petru na Krasu. Zanikrat zatrjujejo da je to kopanje predpriprava za napeljavo vodovoda v bližnje Trnovo, vendar so nekateri mnenja da je to samo pretveza.

Proti zadnjim slovenskim uradnikom

Kako so fašistične oblasti napete napram našemu življu, zlasti napram inteligenci nam dokazuje vsepolno slučajev. Posebno so izpostavljeni kontroli in šikaniranju občinski uradniki, ki so sicer že zelo redki, kajti večina in najboljša mesta so zasedena po priseljenih Italijanih. Nestrpnost napram našim ljudem pa se vsaki dan še stopnjuje, posebno napram slovenskim uradnikom. Razumljivo je, da bi oblasti rade tudi na vsa ona mesta, ki so danes še zasedana po naših uradnikih nastavile priseljene Italijane. Zato vestno zasledujejo vsak korak slovenskih uradnikov in iščejo povoda, da bi jih odslovili iz službe. V letošnjem poletju so odpovedali občinskemu uradniku — družinskemu očetu — nekje na Tolminskem službo z motivacijo, da je prisostvoval ženitvovanju na katerem so se prepevale slovenske pesmi. Ne glede na službena leta in ne glede na to, da je bil odslovljeni družinski oče, so ga fašistične oblasti kljub večletnemu vestnemu izvrševanju svoje službe postavile na cesto.

Katoliška akcija za "imperatorja"

Pred nedavnim se je sestal upravni odbor Katoliške akcije za goriško škofijo k slavnostni seji, ki je bila posvečena proslavi visokega odlikovanje goriškega nadškofa msgr. Margottija, ki ga je prejel zaradi svojih zaslug za italijanstvo v inozemstvu, kjer je pred leti deloval kot papeški diplomatski zastopnik. Predsednik odbora msgr. Mazzi je imel govor, v katerem je poudarjal, da bo goriška Katoliška akcija tudi v bodoče zvesta imperatorju. Katoliška akcija občuduje in je hvaležna duceju za njegovo delo ter si bo zaradi tega z vsemi sredstvi prizadevala, da bo sveto načelo oblasti zmerom spoštovano. Tudi drugi govornik msgr. Monti je izrazil hvaležnost za to, da je sedanji režim ustvaril iz državljana — apostola in vojaka ob enem. Nadškof Margotti pa je izrazil svojo neomenjeno hvaležnost vladarju in duceju za novo gesto njune dobrohotnosti napram njemu in cerkvi.

Novi dekreti o vinu

Lansko leto je bila vinska letina v Italiji zelo dobra in zato so bile cene vinu zelo slabe. Da bi zboljšali kvaliteto in vinski trg so, kakor je že znano, preprečili prodajo za konzum vsem vinom, ki nimajo zadostnega odstotnega alkohola (bela vina 9 in črna 10 odstotkov), kar je zelo pogodilo naše vinogradništvo, ki v močnih vinih ne more zadostno konkurirati z italijanskimi. Letos so izdali celo vrsto dekretov, ki še bolj omejuje prodajo slabih vin. Za direktni konzum se ne smejo prodajati sledeče vina:

a) vina, ki vsebujejo več kot eno desetinko prostorinskega dela alkohola ocetne kisline, t. j. vsa vina ki so le malo kisla.

b) vina, ki so se spremenila vsled vinskih bolezni duhe in okusa.

c) vina, ki imajo več nego 150 miligramov žveplenega oksida. S tem je omejena uporaba tega antiseptičnega sredstva, ki je sicer dragoceno za kletarja, je pa kolikor toliko škodljivo za pivca.

Namen teh odredb je odstraniti slaba vina z vinskega trga, na katerega naj prihajajo samo dobra in izbrana vina. Slaba vina naj prihajajo v poštev za destilacijo. S tem je tudi poslabšan položaj naših vinogradnikov v severnih krajeh.

Drobne vesti

Delavce, ki imajo biti nameščeni v Vzhodni Afriki so pričeli sedaj zbirati na poseben način. Komisariat za notranje preseljevanje je odredil neke vrste naborov med brezposelnimi delavci. Po teh odredbah bo morala dati Istra 500 goriška pokrajina pa 250 delavcev, ki bodo nemudoma odposlani v zasedeno Abesinijo.

Po vsej Julijski Krajini so se kakor tudi dragod pričeli nabori letnika 1916. V Trstu se vrše nabori že od 15. oktobra dalje. Listi opozarjajo, da bodo vsi oni, ki se ne prijavijo k naborom, naznanjeni sodišču.

Pred goriškim sodiščem se je vršil proces proti 25-letnemu Štefanu Černetu iz Gorice, ki je po obtožbi 23. septembra 1935. brez rednega potnega lista zbežal v inozemstvo in se tako odtegnil svojim vojaškim obveznostim. Černe je bil obsojen v kontumaciji na 2 leti in mesec dni zapora ter 20.000 lir denarne kazni.

V Cerknem so napravili karabinerji na neko ovadbo hišno preiskavo pri 25-letnem Francetu Močniku. V njegovem stanovanju so našli neko staro avstrijsko puško, zaradi česar je bil Močnik prijavljen sodišču.

Pomota. Pred nedavnim je neki italijanski profesor izdal knjigo o naravoslovnih vedah za srednje šole, v kateri je pomotoma omenil Istro v taki zvezi, kakor da ne bi pripadala Italiji. Tržaški listi so zaradi tega takoj napravili napol politično afero, češ, da bi moral profesor po 18 letih "osvobojenja" in 14 letih fašistovske dobe pač vedeti, da spada Istra v Italijo in ne morda v Jugoslavijo ali (zaradi lepšega) celo v Bolgarijo ali Albanijo.

Poostreno nadzorstvo nad cenami blaga v trgovini na drobno. V smislu poslednjih sklepov vlade so v posameznih pokrajinah že uvedli zelo poostreno nadzorstvo nad cenami blagu v prometu na drobno. Tudi goriški in istrski prefekt sta izdala te dni razglas, v katerem posebej opozarjata na sankcijske določbe še zmerom veljavnega dekreta iz leta 1923, ki določajo za vse one, ki bi izvršili kakršenkoli prestopek proti določbam o cenah, kakor jih določajo vsakokratni uradni ceniki, globe, ki segajo od 50 do 10.000 lir. V težjih primerih je določena tudi zaporna kazen od treh let.

V Trstu so zelo pompozno proslavili stoletnico paroplovne družbe "Lloyd Triestino". Vse mesto je moralo biti v zastavah in pri proslavi so sodelovale vse fašistične organizacije. K proslavi so prišli genovski vojvoda, prometni minister Benni in državni podtajnik Host-Ventudi.

V Portorožu imajo centralno pilotsko šolo. V zadnjih dneh so se podobno kakor v Puli razširile po letovišču govorice, da bo šola ukinjena, kar je seveda izzvalo med prebivalstvom mnogo vznemirjenja. Se daj je moral državni podtajnik pri ministrstvu general Vale prav tako kakor Baistrocchi glede 73 pešpolka v Puli pomiriti ljudi v Portožu s posebnm zagotovilom, da tudi tamkajšnja šola ne bo ukinjena ali premeščena.

Zadnje prostovoljno 5 o|o posojilo so v goriški pokrajini podpisali v skupnem znesku 38 milijonov lir. Da je bila dosežena ta v ostalem sorazmerno majhna vsota, je pripisati predvsem okoliščini, da so smeli ljudje zamenjati prejšnjo 3.5 o|o rento za novo posojilo, kar je spričo višjih obresti tudi konveniralo. Koliko je znašala subskripcija v gotovini, ni znano.

V Prvačini je imela kmečka posojilnica in hranilnica pred dnevi svoj občni zbor. Na dnevnem redu je bilo poleg drugih neko zelo važno vprašanje, ki zadeva mnogo zadružnikov. O občnem zboru poročajo tudi italijanski listi, ki naglašajo da sta bila prisotna podestat in krajevni fašistični tajnik.

Smrtna nesreča. V tržaški ladjedelnici se je smrtno ponesrečil 28-letni Ambrožič iz Rojane. Pri delu je padel z visokega žerjava na kamniti tlak in dobil hude notranje poškodbe, ki jim je nekaj ur poznejo v bolnici podlegel.

V Gorici je občinski stavbeni odbor zaradi regulacije mesta predlagal podestatu, da izda potrebne odredbe, po katerih naj bi se podrle nekatere hiše v dveh centralnih ulicah mesta obenem pa tudi vojašnica alpinskega polka na Travniku. Stroški za ta dela so proračunani na 250.000 lir. Sredstva naj bi se zbrala s prodajo nekaterih občinskih zemljišč.

V Renčah so imeli 25. pr. m. slavnosten dan. Prišel je namreč fašistični tajnik goriške province Luraschi s fašistično učiteljico Alfonsi. — O b i s k a l a sta Ivano Gregorič, roj Lukežič, ki je te dni porodila krepka dvojčka. Izročila sta ji dar goriških fašistk, obstoječ iz stvari, ki so nujno potrebne za novorojene državljane.

V Slapu pri Vipavi so karabinerji aretirali 67-letnega Franca Kosmača, ker so v njegovi hiši našli nekaj dinamita.

KROJAČNICA IN TRGOVINA
Velika izbera
vsakovrstnih vzorcev in poletnega blaga, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Sebastian Mozetič
Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

FOTO "DOCK SUD"
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud
U. T. 22—8327

VELIKA PROSLAVA UJEDINJENJA

se bo vršila
V SOBOTO 5. DECEMBRA
v veliki dvorani udruženja "CENTRO DE ALMACENEROS"
UL. PTE. L. SAENZ PEÑA 242
(poldrugo kvadro od 'Plaza Congreso")

Priredi jo Sokolsko društvo Buenos Aires I. pod pokroviteljstvom kr. poslaništva iz z bratskim sodelovanjem vseh jugoslovanskih društev iz mesta in okolice

Začetek ob 9. uri zvečer

SPORED:

1. Argentinska in jugoslovanska himna; poje moški pevski zbor s spremljevanjem orkestra.
2. Pomen 1. decembra; govori starosta Dr. K. Veljanović.
3. "Iz bratskog zagrljaja" (Vilhar); poje Jugoslovan. kvarter "Jadran".
4. Simbolične vaje; izvaja Sokol Bs. Aires I.
5. Deklamacije; prednaša Jugoslovansko Prosvetno Kulturno društvo.
6. Čergo moja Čergice" — M. Grubaševa; izvajajo deklice pod vodstvom ge. K. Antićeve iz Berissa.
7. "Mali mačić", deklamira Natalija Živić.
8. Proste vaje; izvaja Sokol Bs. Aires I.
9. Balet z venci; izvajajo deklice Jug. potp. društva v Berissu.
10. "Oj devojko" (Remec); izvaja Jug. kvartet "Jadran".
11. "Nazaj v planinski raj" (Nedved); poje mešani zbor Slov. prosvetnega društva I.
12. "Dekle med rožami" (F. Trebše); izvaja Slov. prosvetno društva I.
13. Vaje na orodju; izvaja Sokol Bs. Aires I.
14. "Što ćutiš, Srbine tužni?" (Jenko); poje moški zbor "Tabora".
15. "Jadransko morje" (Hajdrih); pojeta moška zbora Prosvete in Tabora.
16. "Na dan" (Aljaž); pojeta moška zbora Prosvete in Tabora.

Po sporedu: Ples do zore, srečkanje itd.

Vse svoje člane in prijatelje ter sploh vse jugoslovanske izseljence iz Buenos Airesa in okolice vabijo k udeležbi naslednje organizacije

Sokol Buenos Aires I.	Jug. društvo vzajemne pomoči
Jug. izseljenska zaščita	Hrvatsko katoliško društvo
Jugoslovanski klub	Prosvetno i Kulturno društvo
Slov. prosvetno društvo I.	Bratovščina živega rožn. venca
Izseljensko društvo Tabor	Slovansko dr. vzajemne pomoči
J. društvo "Kosovo"	Sokolsko društvo Dock Sud
	Jug. podp. društvo Berisso

ZA POUK IN ZABAVO

Angleške postojanke na Sredozemskem morju

Anglija ima v rokah ključe Sredozemskega morja: na zahodu Gibraltar, na vzhodu in jugovzhodu Malto, Ciper in Sueški prekop.

GIBRALTAR

V svoji oporoki, leta 1504, je Izabela, prva španska kraljica, zapustila svojim naslednikom prepoved, da ne smejo nikoli komu izročiti Gibraltarja: "Zahtevam in želim od kraljev, svojih naslednikov, da to mesto obdržijo, ga nikoli ne oddajo — ne vsega ne deloma."

V mirovnem sklepu v Ulrechtu (1802) je pa Filip Bourbonski prepustil Angležem "za zmeraj in brez izjeme trdnjavo in mesto Gibraltar". Osem let prej so Angleži kar slučajno zavzeli Gibraltar. Angleškemu admiralju Rookeju, ki je imel nalogo, da je s svojim brodovjem podpiral zahteve Karla Habsburškega do Španije napram Filipu Bourbonskemu, je princ Georg Hesenški predlagal, naj zavzame trdnjavsko peči no. Dne 5. avgusta 1704 je nemški princ z 1800 angleškimi mornarji in dvema bataljonama holandskih čet presenetil Gibraltar. Doma v Angliji so šele polagoma spoznali veliko pomorsko vrednost te trdnjave, ki so jo mimogrede dobili.

MALTA

"Z Malto in s Ciprom smo gospodarji Sredozemskega morja," je Napoleon I., dne 9. junija 1798, na vojni ladji "Orient" preroško povedal. Otok Malta je bil tedaj pod protektoratom velikega mojstra ruskega caria in v oblasti viteškega reda Johanistov, ki so ga po padcu Jeruzalem dobili od cesarja Karla V. Proti volji velikega mojstra Johanitov Ferdinanda Hompescha, so izdajalci, ki so bili plačani s francoskim denarjem in oboroženi s francoskim orožjem, sleparsko izročili otok v roke Francozom. Vlada francoskih, revolucijskih mogočnikov na Malti je trajala le malo časa. Ljudstvo, ki so ga revolucionarji trpinčili z izmozgavanjem, ropom cerkve in davčnimi bremeni, se je uprlo Francozom. V septembru 1798 je po zmagoviti bitki pri Abukirju pristalo angleško, Nelsonovo brodovje v luki La Valette na Malti. Še dve leti je ondi vladal francoski upravnik. Ruski car je zahleval otok za Johanite. Maltežani so si leta 1802 izprosili povrnitev pravilnega kneza, velikega mojstra Hompescha. "Malto nazaj, ali bo pa vojna," je leta 1802 Napoleon nahrulil angleškega poslanika v Parizu. Anglija je ostala lastnica Malte. "Otok Malta je ključ za v Egipt," je bil tedaj v visoki zbornici izjavil lord Melville. Neizmerno, vso Evropo obsegajoče bojišče dvoboja med Francijo in Anglijo, je bil čez 12 let dobojevan. Konec je tvoril Mirovni sporazum v Parizu leta 1814, kjer določa člen 7, da je otok Malta z vso okolico last Anglije.

CIPER

Ko je bil leta 1878 kongres v Berlinu, se je moral turški sultan odločiti, ali naj Anglija posreduje zanj pri zmagoviti Rusiji kot prijateljica ali pa kot sovražnica. Rusija je zahtevala Ciper in morske ožine, in zraven še — kot varstvo zaledja — tvoritev neodvisne Velike Bolgarije. Rusija je še zahtevala, naj Turčija za zmeraj izgine iz Evrope. Angleška kraljica Viktorija je na to zahtevo Rusije vedno trmasto izjavljala "ne!" in je dostavila — "Turkom bomo pomagali ali se pa odpovem prestolu" — Anglija je zahtevala v zahvalo za svoje prijateljsko ravnanje prav majhno protiuslugo: Da naj Turki, prvič, lepše ravnajo s kristjani in — drugič — otok Ciper za letno najemnino 22 milij. 80 tisoč dinarjev (sedanje vrednosti). Leta 1878 so podpisali tozadevno angleško-turško pogodbo. Dne 12 julija 1878 so na Cipru razvili angleško zastavo. V oktobru 1914. ko se je Turčija pridružila Nemčiji, pa je Anglija odpovedala najemnino in si popolnoma prisvojila Ciper kot sovražnikovo ozemlje. Leta 1923 je v miru v Lozani Turčija prepustila Ciper Angliji.

SUEŠKI PREKOP

Lessepov načrt za Sueški prekop se je uresničil proti angleški volji. Anglija je v Carigradu odsvetovala sultanu, da bi dovolil Sueški prekop. L. 1855 je lord Palmerston izjavil v spodnji zbornici, da je v poslednjih 15 letih storila Anglija vse, da bi preprečila izvedbo Sueškega prekopa. Saj je bilo jasno, da hočejo zgraditi prekop le zato, da bi Egipt odtrgali od Turčije, je dejal lord. Izmed 400.000 delnic družbe za Sueški prekop je Francija podpisala 207 tisoč delnic, Egipt 96.000, Prusija 15.000 delnic, Anglija pa niti ene. Anglije tudi ni bilo pri sijajni otvoritvi prekopa. A ko je hotel Ismael Paša prodati svoje delnice, mu jih je odkupil angleški ministrski predsednik Disraeli za 960 milj. Din. S tem nakupom, ki ga je angleški ministrski predsednik izvršil na svojo roko in ki ga je šele kasneje odobril parlament, je začela Anglija segati po Egiptu. Zdaj so Sueški prekop, Egipt in Rdeče morje v zvezi s Ciprom, z Malto in Gibraltariem členi angleške verige na poti skozi Sredozemsko morje...

NOVO ZDRAVILO PROTI NAHODU

Dunajski zdravnik dr. Adolf Mechner je trdil pred nedavnim v družbi več zdravnikov, da je iznašel zdravilo zoper nahod in zoper kronično kihanje. Dr. Mechner že nekaj časa zdravi revmatizem s strupom čebel. Na bolnikih je opazil, da so se nekateri, ki so bili tedaj zelo nahodni, takoj iznebili nahoda. Učinek zdravila je bil še večji, ko je vzel zdravnik namesto čebeljinega strupa strupu neke južnoamer. kače. Zdravilo se imenuje viperin, ki je mazilo ki se z njim človek namaže enkrat do dvakrat na dan po spodnji lakti. Tisti, ki so se z viperinom že mazali, so že čez nekaj minut, celo čez nekaj sekund občutili, kako se je zamašeni nos kar ohladil in so spet lahko dihali skozi nosnice. — Najbolj nadležen nahod je tisti, ko je treba venomer kihati, tudi po 40- do 50 krat na dan. Tudi to kihanje se je že čez nekaj minut ustavilo, čim so se po roki namazali z viperinom. Dr. Mechner je v enem letu zdravil več sto ljudi z viperinom in skoraj vsi bolniki so bili takoj ozdravljeni.

Mala Shirley Temple, čudoviti filmski otrok se uči jezditi

ŽENSKI KOTIČEK

BLUZA

Ker je bluza tako uporabna, da jo lahko menjaš preš in dodajaš k temu ali onemu krilu, je splošno jako prijetno oblačilo. Moreš jo nositi za dopoludne, popoldne in zvečer, za doma, za obisk in za na pot in jo narediš iz vsakršnega blaga. Bluza je jako praktična, če jo narediš iz preprostega, pralnega blaga; je zelo lična in je topla iz volnenega blaga ali žameta.

Vprav sedanja moda je bluzi jako naklonjena, to se pravi, moderne so vsakršne bluze. Take, ki jih zataknеš pod krilo; take, ki padajo čez pas; take, ki so do vratu zapete ali so izrezane, ali imajo kratke ali dolge rokave ali so brez rokavov. Paziti je, da majhne, debelušaste ženske ne oblečejo križaste bluze ali take, ki ima počez več delov. Le vitke ženske naj imajo bluze, ki padajo čez pas in ki se tesno oprimejo života. — Jako lične so bluze z nabranimi, izbuhnjenimi rokavi ali z rokavi — raglan. Izrez krog vratu je so pdisirani obšitki, plisirani ovratniki. So pa tudi bluze, ki so v celoti plisirane, kakor so plisirani obšitki, plisirane, kakor je letos splon moderno, da so obleke plisirane in za poletje je bilo v načrtu mode polno plisiranih oblek. — Bluzo si mora znati vsaka ženska sama prikrojiti in sešiti! Vsaj bluzo za doma, v obliki moške srajce.

ZA KRATEK ČAS

Dober odgovor

Mark Twain, ki ni bil ravno najlepšega lica, je nekoč dejal občudovaje neki dami:

"Kako lepi ste..."

"Škoda, da ne morem istega reči o vas," je dobil neljubezniv odgovor.

"Storite tako kakor jaz: zlažite se!" ji je rekel slavni humorist.

Kakor v raju

Janez: "Pri meni boš živela kakor v raju!"

Tončka: "a tako, to se pravi, da ne bom imela niti kaj obleči pri tebi!"

PREKOMORSKA POSTA

Iz Evrope dospejo v Ljubljano.

1. Alcantara
1. Augustus
5. Vigo
9. Florida in Mte Pascoal

Proti Evropi odplovejo

1. Mendoza in And. Star
2. Neptunia
4. Gral. Osorio in Alcantara
6. Lipari
7. Augustus

MALI OGLASI

PO UGODNI CENI PRODAM, radi odpotovanja, hišo v glavnem mestu, okraj Liniers; obsega sobo, kuhinjo in stranišče. Ugodne prometne zveze. — Informacije pri Novem listu.

PRODAM ZEMLJIŠČE na progi FCS, Empalme Temperley, oddaljeno 4 kvadre od postaje. Meri 1000 kvadr. metrov in je primerno za vrtnarstvo, kokošjerejo, čebelarstvo i t. d. Cena samo $ 1.000. Pojasnila pri Novem listu".

KO RABITE ODVETNIKA za kakršnekoli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočevar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOPOLNJUJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI SPOZNATI SAMEGA SEBE, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in pretekло življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadostuje napisati lastnoročno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucumán 586 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimonios, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darvin, 3588.

Zobozdravnika
Dra. Dora Samojlovich de Falicov
Dr. Félix Falicov
Dentista
Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

SVOJI K SVOJIM!
FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
Slov. babica
Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernández, se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21., ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam
Lečenje brez bolesti.
LIMA 1217 U. T. 23—3389

KROJAČNICA
P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
RIO BAMBA 978 BS. AIRES

KROJAČNICA "GORICA"

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izrednio nizkih cenah.
Rojakom se vljudno priporoča
FRANC LEBAN
Av. del Campo 1080
U. T. 59-3102

TOVARNA MOZAIKA
Teolindo Rodríguez
Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja
SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA
Cement "San Martin"
Ugodne cene
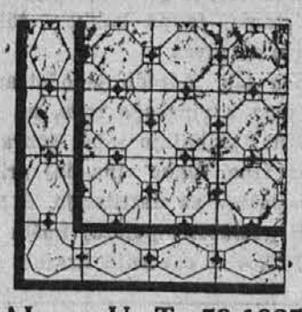
AÑASCO 2763 — PATERNAL — U. T. 59-1925

Restavracija
Prenočišče za 70 cent.
Emil Živec
Osorio 5085, Paternal, Bs. As.

RUSKA KLINIKA ZA VSE BOLEZNI
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki ter s posebnim konzultorijem za spolne in krvne bolezni, katerega vodi znani specialist dr. A. Izaguirre. — Ženske sprejema ga. dr. Matilda Krasting v posebnih oddelkih, s posebnim vhodom.
Imamo specializirane zdravnike za vse vrste bolezni, X-žarke in laboratorij za elektr. zdravljenje.
Za bolnike in bolnice iz notranjosti imamo posebne sobe s posteljami. — Cena: dnevno od $ 1.— dalje. — Za majhen honorar, dajemo nasvete tudi pismenim potom.
Zdravniški pregled za kakršnokoli bolezen: $ 3.—.
Sprejemamo od 9. — 12. in od 15. do 21.; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.
Govorimo slovansko.
SUIPACHA 28

Caričin ljubljenec

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 11

"Znal bom ohraniti svojo srečo!"

"Ni to prva usluga, ki ste mi jo storili," nadaljuje carica, "ko sem se, nedavno, nahajala nepoznana in preoblečena v neki meščanski hiši, kamor sem prišla, da storim delo usmiljenja, ste me zaščitili pred žaljivkami prostaka. Postavili ste mu sabljo na prsa, potem pa meni prepustili, da ga pomilostim! Tako lep viteški čin moram nagraditi" nadaljuje carica in vzame s svojih grudi Mihajlov red. "Podeljujem vam Mihajlov red. Prepričana sem, da bodote tudi kot vitez tega reda branili slabotne, predrzneže pa kaznovali."

Pri besedi "predrzneže" pogleda Katarina Orlova. Udarec za udarcem je padal na njegovo glavo, toda sedaj — sedaj ga je zadel najtežji.

"Grof Gregor Orlov!" — izpregovori Katarina.

Grof se dvigne in se postavi poleg Potemkina.

"Dragi moj grof", reče carica. — "Dosedaj ste zelo verno nosili mojo sliko na prsih in jaz se vam za to zahvaljujem. Ker pa mislim, da se vam je moja slika že dovolj globoko vtisnila v vaše srce, zato mislim, da je ne potrebujete več. Vrnite mi torej sliko obenem z zlato verižico, Orlov!"

"Katarina," zamolklo izpregovori grof Orlov, "samo tega ne — tega ne!"

"Sliko in verižico!" — ostro zapove Katarina.

Njegova roka je drhtela, ko je snemal verižico z vrata. Položil jo je, obenem s sliko, v Katarinine roke.

"Pokleknite generalmajor Potemkin!" — se obrne ona k njemu. Nato mu obesi zlato verižico okoli vratu.

"Da se boste vedno spominjali tega trenutka, generalmajor Potemkin," izpregovori Katarina glasno, da so jo vsi v dvorani mogli slišati, toda vendar nežno in s hrepenenjem v glasu, "trenutka, ko ste poslužili svoji carici in ko ste bili prvič od nje nagrajeni, vam podelujem to sliko in vi ste edini, ki jo sme nositi! Vem, generalmajor, da jo bodete branili s svojim življenjem — vi bodete s to sliko — vi bodete s Katarino nedolčljivo združeni!"

Z obema rokama prime Potemkin za sliko, približa jo k ustom, vroči njegov pogled zadene carico. Ona pokaže na prazen stol ob njej in Potemkin sede. V tem trenutku pokaže grof Orlov prestolu hrbet in odide s težkimi, a čvrstimi koraki proti vratom. Preden pa je dospel do njih, ga pokliče Katarina nazaj.

"Grof Gregor Orlov, — še trenutek!"

Črni grof se je s sklonjeno glavo ustavil pred njo. Ni bil ponižan, niti zlomljen. Ni ji hotel pogledati v oči, da ne bi videla neprijateljski izraz njegovega lica.

Kaj je nameravala carica? Ima mogoče še pripravljeno kako osveto? Kako novo kazen? Pričakoval je najhujše: pregnanstvo ali ječo. On je poznal to žensko bolje kakor drugi. Vedel je, da ne dela ničesar na pol. Ona ljubi ali pa sovraži!

Začuden dvigne glavo, ko sliši da mu carica ljubeznivo reče:

"Dragi moj Orlov, sedaj besedo s vami! Danes sem dobro razpoložena. Potem ko sem nagradila tega mladega častnika, tudi na vas ne smem pozabiti! Vzela sem vam sliko. Radi tega vam dolgujem pojasnilo. Gabrijel!"

Mladi paž je že vedel, zakaj gre, ker je hitro odšel v sosednjo sobo. V kratkem času se zopet povrne v dvorano, kjer je cela družba stoje in molče pričakovala daljnih dogodkov.

Nosil je rdečo blazinico, a na njej prekrasno zlato palico.

"Grof Orlov!", reče carica svečano. "Sovražnik ogrožava vzhodni del moje zemlje. Medtem ko se vojskovodja junaško bori proti Turkom, so napadli divji Tatari zemljo ter jo pustošijo in uničujejo. Čas je da že te barbare kaznujemo, pa da jim pokažemo nezmagljivost in moč Rusije! Grof Orlov, izbrala sem vas za vrhovnega poveljnika vojske, da je povedete k Črnemu morju in potolčete Tatare. Nimam človeka, ki bi to sveto stvar bolje izvršil kot vi! Grof Orlov, imenujem vas za maršala in vam ukazujem, da krenete jutri ob tem času z našo vojsko zmagi naproti!"

"Moram ubogati" — reče Orlov in poklekne pred prestolom. "Velika carica, danes si me počastila kakor še nikoli prej, pa mi izpolnjuješ davno željo, da ponovno potegnem meč kakor sem to že često za tebe storil. Ponosen sem, da si izbrala mene!"

To so bile besede, kakor si jih je Katarina želela! — O, Orlov ni pozabil besed, ki so vedno prodirale do njenega srca!

Trenotek je gledala svojega zlomljenega miljenca, potem se pa zopet obrne k Potemkinu. Nasmehne se mu in zopet je bil ta zmagovalec.

"Imate prav, grof Orlov, vzklikne carica, "blagor onemu, ki ima priliko, da služi svoji carici in domovini! Vzemite to maršalsko palico! Kot poseben dokaz moje milosti sem vam dala to palico, ki se je skozi stoletja nahajala v naši zakladnici in sem jo naročila okrasiti s posebnim draguljem: poglejte, največji diamant, ki so ga našli, se nahaja na tej palici!"

Orlov je buljil s široko odprtimi očmi na briljant.

"Moj dragulj!" — šepeta, moj kamen! Ukradli so mi ga in prodali carici!"

"Slučajno sem postala jaz lastnica tega redkega dragulja," nadaljuje carica. Neki stari Žid je ponudil ta kamen, ki mu ga ni para, mojemu dvorskemu draguljarju. Dala sem zanj 1,200.000 rubljev in to je največja vsota, ki je bila dosedaj plačana za kak dragulj. Naj vam torej ta dragulj sveti na vaši poti, a da bo vaše ime vedno z njim spojeno, želim, da se ta kamen odslej imenuje — Orlov!" (Diamant Orlov se je nahajal še v posesti zadnjega ruskega caria Nikolaja II.)

"A sedaj," vzklikne Katarina, uživajmo to noč! Jutranji dan nam bo prinesel novo vojsko! Po Evropi se bo širil glas, da ne sme nihče razžaliti Katarine in da bom potolkla Tatare, kakor sem tudi Turke že uničila!"

Po teh besedah zaigra godba, prisotni kavalirji izderejo meče, ženske mahajo z robci, a v dvorani se slišijo vzkliki:

"Živela carica Katarina! Živeli velika vladarica Rusije!"

"Vašo roko, Potemkin!"

Generalmajor vstane. Katarina ga prime pod pozduho, nežno se nasloni nanj in gre z njim skozi špalir dvorjanikov v jedilnico.

Danes ni več sedel grof Orlov s Katarino za mizico z zlato posodo. Danes je bil na njeni strani Potemkin, ki je osvojil njeno srce.

Črni grof je izginil. Medtem ko se je za razsvetljenimi okni v čašah penil šampanjec, medtem ko se je družba veselila — vzklikala in ljubimkala, medtem ko je Katarina s pogledi požirala Potemkina, je stal grof Orlov z mračnim licem pred palačo in gledal na okna. Vzdignil je pest in zamolklo zapretil:

"Smej se, šali se, neumnica Katarina! Opij se s svojo srečo — moje maščevanje te bo zadelo! Jaz, ki sem ti pomagal do krone, se zaklinjam, da te bom zrušil in uničil, da boš zopet padla v prah in blato, iz katerega sem te jaz povzdignil! Radi tebe sem ubil carja Petra III. Poklical bom na pomoč krvavo senco umorjenega carja!"

Črni grof se močneje zavije v svoj plašč in odhiti z velikimi koraki k svoji palači.

— — — —

Te noči je dobil Potemkin sobe poleg Katarinine spalnice, ki so doslej pripadale Orlovu. Vrata k caričini spalnici nisi bila zaklenjena, temveč samo priprta.

V te sobe je sedaj zahajal novi gospodar, v caričinem srcu se je naselil Aleksander Potemkin!

12. POGLAVJE

Odprtina v zidu

Ko so sani z Elizabeto Voroncov zapustile Petrograd — so drvele vzdolž zamrznjene Neve.

Sveži, hladni zrak je prijal siromašni deklici, ki je v zadnjih 24 urah mnogo strašnega pretrpla. Njen bledi obraz je oblila nežna rdečica, a v očeh se je pokazala zopet nada v bodočnost.

Bilo ji je sicer žal, da bo morala sedaj biti tako daleč od svojega dragega. Plakala je, ko se je spomnila svojega deda, ki sedaj — kakor je mislila — ždi v Petro-Pavlovski trdnjavi. Vendar pa se je tolažila, da je vendar bolje, ko je daleč proč od okrutne carice. Sklenila je, da bo po nekoliko dneh odmora in počitka vse podvzela, da osvobodi deda. Kako bo to storila, pa še ni vedela. — Ves svoj up je polagala na Potemkina.

Pa tudi grof Orlov ji je obljubil, da ji bo pomagal. Četudi mu ni mnogo verjela, spominjajoč se dedovega pripovedovanja, vendar je mislila, da je sedaj ne bo prevaril. Kaj je ni baš on osvobodil in posadil na te sani? Po njenem mišljenju ni mogel biti tako hudoben, da bi jo prevaril.

Sedaj se kočijaž obrne in pokaže z bičem na hišo, ki se je nahajala za gozdom. Videla se je streha, popolnoma obložena s snegom.

To je torej njeno novo zatočišče?

Sani se ustavijo pred težkimi železnimi vrati.

Elizabeta izstopi in zagleda nad vrati veliko ploščo z napisom:

"Pozor! Povsod so postavljene zanke!"

Zdelo se je, da je kočijaž opazil Elizabetino začudenje, ker je prvič izpregovoril:

"Da, tukaj na vasi mora človek biti oprezen. Tu se klatijo najrazličnejši ljudje, a madame Kristono je gospa, ki živi sama; njene varovanke so mlade dame, ki se ne morejo braniti."

"Madame Kristomo? — Varovanke?" — O tem grof Orlov ni ničesar omenil. Nasprotno, rekel je, da stara gospa sama živi in da potrebuje družico! Toda Elizabeta ni bila dovolj izkušena, da bi mogla iz teh protislovij spoznati prevaro. Vendar pa se je začela zelo bati.